

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12
Pe trei luni . . . 6

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40 lei
Pe o jum. de an 20

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tariful
și învalabil.

Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Cum gândim și cum procedem.

De Maria B. Baiulescu.

În aceste vremuri de neașteptate evenimente, care au năvălit asupra sufletului nostru, odată mai mult s'a dovedit, cât de demnă și cât de bravă este femeia contemporană. Ea s'a distins în toate țările lumii prin o dureroasă tăcere. Abia aici, colo, prin presa europeană s'a mai auzit câte odată glasul său trist, dar această tăcere nu a fost pasivă. Cu lacrimile vecinic pe obraji, a alergat, a adunat, a trântit, a alinat dureri și resemnată și demnă a știut să sufere și să tacă.

Femeia română din monarhia noastră în special a luat cea mai activă parte la această mare lucrare umanitară, care nu se ivește în orice generație. Surprinsă de groaznicele încercări, care au năpădit peste zielele vieții sale trudite, și-a luat inima în dinți și fără reclamă, la orașe ca și la sate, a contribuit după puterile sale la alinarea durerilor și a mizeriei. Fără reclamă a ridicat spitale, a alergat în suburbiile săracilor, a adunat rufărie, a cercetat bolnavii și neobosiți n'a conștient și nu conștient a sărit în ajutorul celor ce sufer.

Cu greu mă decid a lua condeiul în mână și a eși din această rezervă severă ce ne-am impus-o. Totuși văzând câtă parte ia publicul nostru la această activitate feminină în folosul tuturor celor ce sufer și sunt năpăstiați, am hotărât să încerc a descrie: cum gândim și cum procedem.

N'aș putea spune mai clar sentimentele noastre, decât reproducând unele din cuvintele adresate în recenta adunare generală a Reuniunii femeilor române din Braşov. Am zis între altele că:

Poate nici odată dela întemeierea acestei Reuniuni nu ne-am întâlnit în zile mai grele și mai triste, ca în timpul de față. Pot zice, că sunt stări nu numai analoge, dar sunt mai presus de covârșitoare stările prin care trecem în ziua de astăzi. Reuniunea noastră s'a creat după desastroasa revoluție din anul 1848—49, iar astăzi stăm în fața unui războiu mondial, în care și monarhia noastră este angajată în crâncenă luptă.

Durerea, care cuprinde inima noastră fenicească în fața tristelor întâmplări ce ne sguoie sufletul nostru prin faptul că dăm tributul de sânge, care este jertfa ruptă din trupul nostru și sfâșiată din inima noastră, nu se poate descrie și nici nu se poate ascunde. Nici odată nu s'a putut numi pământul nostru mai potrivit *valea plângerilor* decât în ziua de astăzi. Cred că din lacrimile ce se scurg din ochii mamelor, fiicelor, soțiilor, surorilor și miresei ar putea șerpui un râuleț argintiu alături cu potopul roșu de sânge ce înecă pământul tuturor țarilor civilizate din Europa.

Dar în aceste vremuri de tristețe, cum ne-am putea întări inimile, de unde ne-am putea edifica sufletele decât din isvorul puternic al trecutului? Astfel mi-am ținut de datorință a răsfoi în documentele Reuniunii noastre pentru ca de-acolo, din cronica trecutului să vedem cum au procedat bunicele și mamele noastre în acele zile de grea desnaștere.

Și cu adevărat ne-am recules sufletele — și ne-am câștigat prețioase învățături din acele dovezi de

nemărginit devotament, de energie și de nobil indemn al femeilor române de odinioară. Maicele noastre blagoslovite și-au făcut pe deplin datorința păstrându-ne tot ce ne-a fost scump și creându-ne scut sub așezământul, căruia i-au pus atunci temelie.

Rămâne acum să ne întrebăm dacă la rândul nostru ne împlinim datoria și noi în această epocă de generală năpaste?

Puteam afirma cu suflet liniștit și cu inimă curată, că și noi ne-am împlinit și ne vom împlini datoria în conștiință.

Astăzi, în anul 1914, societățile feminine au o activitate cu mult mai intensă decât odinioară. Ele trebuie să ia parte la toate acțiunile sociale de binefacere, îmbrățișând cu deosebire în timp de războiu cea mai felurită muncă socială. Reuniunea noastră a mers din răsputeri în rândul celorlalte naționalități conlocuitoare. Adevărata noastră activitate însă încă n'a început. Scopul Reuniunii noastre este *ajutorarea orfanilor și numai după ce se vor vedea rariștele din cadrul unde pică falnicii noștri stegari, vom putea întinde mâna de ajutorare.* Și vom ajuta cu toatele, precum au sărit odinioară mamele și bunicele noastre în ajutor.

Lozincă tuturor neamurilor va fi acum *ajutorarea văduvelor și a orfanilor.* Din fericire cele două Reuniuni ale noastre au tocmai scopurile aceste.

Dar și până acum aceste Reuniuni au fost în neconștientă activitate. *La marea colecție organizată pentru ajutorarea familiilor celor mobilizați* de câte și trei naționalități, au luat parte peste 40 de dame și domnișoare române.

Bucătăriile instituite anume pentru aceste familii sunt supravegiate și de damele române, și peste o sută de familii române primesc hrana odată pe zi din această colecție.

Lucrarea și colectarea rușriilor de spitale se continuă fără întrerupere. Domnișoarele noastre române supraveghează *asilul pentru scutul copiilor*, lucrează de luni de zile în *biroul pentru ocuparea muncitorilor* și îngrijesc ca *surorii de caritate la paturile răniților*, alinând și mângâind pe iubiții noștri ostași.

Totuși în fața sfințelor Sărbători ce s'apropie, inima noastră este mai înduioșată ca totdeauna. Deși acțiunea mare comună prepară dureri ostășilor pentru sărbătorile după st. n. pe noi femeile române, păstrătoarele tradiționale ale legii noastre strămoșești, nu ne rabdă inima să știm că în ajutorul Crăciunului nostru, ostașii noștri români stau singuri și părăsiți departe de vetrele lor, răniți și bolnavi în spitale.

Astfel în principiul iubirii de aproape și a obiceiului nostru din bătrâni, vom merge noi damele și domnișoarele române împreună cu preoțimea noastră în această sfântă seară la iubiții noștri răniți, ca să aibă și ei parte să sărute icoana Nașterii Domnului. Nu vom face risipă și nu ne vom întrece în daruri, din rufăria colectată de harnicele noastre preotese și învățătoare le vom da și lor câte un rând, din ciorapii și din măncărele lucrate de

mănuțele micelor noastre eleve de școală le vom da și lor câte ceva, iar din cozonacii noștri copti anume de Crăciun le vom da și lor tuturor fără deosebire de neam, ca într'o mare familie de năcăjiți, câte-o felioară.

Nu mai împlinindu-ne în felul acesta datorința vom putea avea pace în conștiința noastră, vom putea afla mângâierea în suflet și vom putea simți în cătva tihnă în Sărbătorile Crăciunului.

Așa gândim și așa procedem.

Împlinirea datorințelor.

— Fine. —

Dar acum grăunții se iviau din altă parte. Genialul Andrei proiectase întemeierea unei singure mitropolii pentru toți Românii ortodocși din întreaga monarhia habsburgică. În contra acestui vis de aur se opunea episcopul Bucovinei, Hachman. Nu fură puține stăruințele lui Șaguna de a câștiga și capul bisericii bucovinene pentru proiectul său. Și într'un timp acesta părea câștigat, ba și unii miniștri consimțeau, dară decenul absolutismului (1850-60) nu era favorabil realizării acestui plan. Începând era constituțională începând din nou și stăruințele lui Șaguna pentru înfăptuirea idealului său. Și cu succes. Căci la 1860 senatul imperial recunoscu dreptatea cauzei Românilor. Iar la 1862 însuși Regele promise înalțea unei deputații de Români bănașeni, ardeleni și bucovineni realizarea idealului românesc. Totuși până ce cuvântul se făcu trup, a trebuit Marelui Arhieru să mai poarte multe lupte cu Sărbii, pe cale ziaristică, arătându-le că subordinea episcopiei române ortodoxe din Ardeal făcută la 1783 a fost arbitrară, că această subordine apasă ca o piatră bisericii gr.-or. căci pentru Românii ardeleni și mitropolia carlovițană există numai cu numele și nu pe drept.

În sfârșit ziua de 12/24 Dec. 1864 poate și considerată ca *triumful cauzei românești*, căci prin *autograful imperial* în această zi s'a încuviințat *reînființarea mitropoliei române, independentă și coordonată celei sârbești, numindu-se Andrei baron de Șaguna Mitropolit al Românilor din Transilvania și Ungaria.*

Drept mărimă pentru acest grațios act o deputație de ardeleni, ungureni și bănașeni, în frunte cu noul Mitropolit, depun la treptele Tronului omagiile de mulțumire și loialitate a unui neam întreg, la 7. Febr. 1865.

Dar întrigele ambițiosului, schimbăciosului Hachman au eliminat din cuprinsul acestei mitropolii Bucovina. Mitropoliei s'a dat nu 6 episcopi cum proiectase Șaguna, ci numai 2, Aradul și Caransebeșul.

În anul 1868, participând neobositul Mitropolit la dieta din Pesta, — când se dezbătea cu tărie înarticulară mitropoliei române, — știu să creeze ocazia stăruințelor favorabile cauzei noastre în casa magnaților, încât putea zice cu psalmistul: *»Mila și adevărul s'au întâmpinat, dreptatea și pacea s'au sărutat.* Și produsul celei atmosfere favorabile fu articolul IX. prin care se recunoaște existența mitropoliei române și de legislația maghiară.

Cu această dată îmbucurătoare *»Telegraful Român* scria de Rusali în termenul patriarhal următoarele: *»dacă Românii gr. or. din Transilvania și Ungaria au avut să treacă prin multe greutăți și năcazuri, iată că sub conducerea unui bărbat trimes biseric și naștural de Dumnezeu, au sosit iarăși, în pământul făgăduinții, al legislației, din care cu încetul fură izgoniți pe timpul joamelor de drepturi egale, cășunate de secta privilegiiilor feudale.* precum în înainte la 1865. Senatul României aducea elogii Noului Mare Mitropolit cu cuvintele: *»Acel Șaguna, acol episcop, azi mitropolit strălucete ca un luceafăr al ortodoxiei, câștigând naștural dreptul după care a vărsat lacrimi secole întregi și care în fine a câștigat cel mai mare din toate autonomii bisericești române de acolo. Toate acestea*

prin activitatea sa, prin pietatea sa... La 14 August 1868, dete Șaguna în »Statutul organic» »Tablele legit» române pentru biserica noastră. Tot în anul în care se înarticulă prin lege existența Mitropoliei țării Marelui Ierarh primul congres național bisericesc în Sibiu pentru constituirea provinciei noastre mitropolitane, congres, pe care învățatul episcop Popea îl numește *»Incoronarea opului celui grandios de 21 de ani al lui Șaguna.* Atunci depuse Mitropolitul Andrei competența legislativă și administrativă a bisericii noastre naționale în mâinile congresului, făcându-l responsabil pentru ulterioara soartă a bisericii. Cu lacrimi de bucurie esclămă la acea ocazie, Veneratul luptător: *»Inoiește-te, inoiește-te noue Ierusalime, că și-a venit iarăși lumina și mărirea Domnului peste tine a răsărit.* Această casă Tatăl a zidit, această casă Fiul a întărit, această casă Duhul sfânt a înaltat! Eră o scenă cum rar se întâmplă... Lacrimi duioase de bucurie și mulțumire sufletească vărsă înțeleptul cărmaci al bisericii și lacrimi de mulțumire îl aduceau al flegi al neamului, sfințind adunarea măreață.

»Dacă Șaguna n'ar fi făcut nimic alta — spunea prof. Barcianu — decât să reînființeze vechea metropolă istorică a Românilor din Ungaria și Transilvania, ar fi de ajuns, ca *»nemuritor* să-l rămână numele între noi.

Dar, Mitropolitul Andrei Șaguna făcu cu mult mai multe pentru biserica și neamul nostru.

Un merit neperitor și-a câștigat El pe terenul instrucției. Și aici a știut marele Arhieru să și facă datoria cu plin. Conștient, că progresul neamului pe toate terenele e condiționat de dragoste, cu care îmbrățișează el școala, s'a îngrijit mai întâi de cei ce aveau să fie luminătorii și îndrumătorii poporului, de preoți și învățători. De aceea atenția lui deosebită a fost îndreptată asupra *»seminariului*, ridicându-l la un nivel intelectual, moral și științific egal cu institutele similare din patrie. Astfel după-ce s'a îngrijit de un edificiu corespunzător — împreună cu internat după-ce l'a înzestrat cu puteri didactice probate, după-ce a ramificat cursul teologic și cel pedagogic lungind durata timpului de studii dela 6 luni și 1 an cum era sub ep. Moga — la 2 și 3 ani; el a mai avut ochi ageri și asupra progresului instrucției, ajutorând pe școlarii lipsiți de mijloace, din venite e sale proprii.

Școlile populare românești au avut în înțeleptul Mitropolit pe adevăratul lor întemeietor. Cu scrisul și cu vorba îndemnă pe credincioși să înființeze școli, dispunând ca preotul să fie directorul, protopopul — inspectorul școlilor din cercul său. Inspectia supremă o încredință conștatorului și episcopului român, nu cum era sub Moga, dela 1837 în mâinile episcopului rom. cat. din Alba-Iulia.

Aproape 800 de școli românești — bazate pe principiul confesional — se întemieră sub binecuvântata arhipăstorie a lui Șaguna.

Stăruințele prevăzătorului Andrei se îndreptară și la crearea de școli medii, ba într'un timp milită chiar pentru întemeierea unei academii sau universități pentru Români. Astfel laudă el *»legământul bisericeilor Sf. Nicolae din Schei și Sf. Adormi din Cetate* pentru întemeierea și susținerea liceului acestuia care a luat ființă la 1850 completându-se cu razele și comercialele la 1869.

Cât de mult s'au contopit interesul Arhiepiscopului, cu soartea școlilor noastre o dovedește, istoria acestora. Tot la îndemnul lui Șaguna se înființază gimnaziul din Brad.

La progresul cultural al Românilor a contribuit mult și înființarea *»Tipografului românesc* la 1850, de și pe șoselele lui Șaguna. În scurta caracterizare a secretarului guvernului Rannicher: *»că Șaguna a lovit în stâncă și a deschis pe seama poporului român izvorul culturii intelectuale* — se recunoaște meritul acestui institut, care a provăzut cu cărțile necesare neamul de aici, în ațteia decenii. Tipografia deveni proprietate arhiepiscopană. Cu 3 ani în urmă, la 1853 se începe apariția organului de publicitate *»Telegraful Român* care a îmbrățișat cu multă căldură interesele bisericești și ale neamului, la toată ocazia.

Puterea de organizare a Marelui Șaguna se vede și din multele fundațiuni și instituții materiale, — create fie din colecții, fie din donațiile sale adevărat princiere agonisite prin economisire și administrație bună și corectă — pe cari le-a dăruit Arhiepiscopului.

Dar, neobositul Arhiepiscop n'a fost numai o putere organizatoare de genială inițiativă și executare, ci și o putere creatoare fecundă. Manualele sale didactice, diferitele broșuri apologetice, și numeroasele sale articole din *»Telegraful* l-au consacrat bărbat de știință, conștient temut și deschizător de noi orizonturi. Pentru meritele sale culturale-literare, Academia română îl denumește la 1871, membru onorabil al ei, iar *»Asociațiunea pentru cultura și literatura română* — reducându-și întemeierea la Șaguna — îl alege ca primul ei președinte în curs de 7 ani.

Pentru caldtele lui sentimente românești Șaguna e proclamat de memorabilia adunare națională din 3/15 Mai 1848 de președinte, în care calitate el apelează la cei prezenți uniți și neuniți ca la niște frați, nu din fășărie, ci frați din Cristos, *»frați români».*

Iar ca recunoștință pentru serviciile neprețuite aduse patriei și conducătorilor ei, Majestatea Sa Regele nostru l'a distins cu mai multe orduri, l'a primit între sfințicii Săi mai de aproape, dându-i titlu de baron la 1850. E de ajuns să se știe că Venerabilul Mitropolit român era totdeauna bine primit la curte și agrăit cu familiarul *»Valer Șaguna.* »Tata Șaguna.

Sunt apoi îndeobște cunoscute raporturile de reciprocă stimă și respect între Șaguna și marii bărbați de stat maghiari Déak, br. Ötvös. etc.

Dar, tocmal prea multe opere săvârșite, obosețoarele drumuri făcute, aprigele lupte susținute, trebuiră să doboare și pe un Colos, ca Andrei br. de Șaguna. Sub povara sarcinilor din cei 27 de ani al zburcumatel sale arhipăstorii, adormi în vârstă abia de 65 de ani, îmbrăcând în doliu inimela a toată suflarea românească la 1873, *»Iulie 16.*

Somnul de veci și-l doarme în

impozantul mauzolu din Rășinari —

devenit Meka Românilor.

La această ocazie, de prăznuire, a celui mai frumos exemplu de împlinire a datoriei — e potrivită alegoria asesorului Z. Boiu, din 22 Aug. 1871, când fu jubileul de 25 de ani, dela venirea lui Șaguna în Ardeal, cu care ocazie Brașovenii îi ridicară un bust:

...Cercul se'nsenilează, soarele lucește
Curbuleul păcii lumile umește.
Și dela Apusuri un Apostol vine
Ca un geniu tainic noaptea s'o lumine.
»Cine e streinu' ? — cel uimii se
»ntreabă,

Dar, mireasa sfântă îl cunoaște în
grăbă
Și-i întinde mâna: »Bine ai venit!
E trimisul, solul, mirele-i dorit.
E Andrei chematul să ne relinveze
Ceața ignoranței să o'ndepărteze.

...Culo se înalță templele credinței
Ici s'aprinde în sururi tacele științei
Fructele de spirit arta le gravează
Și posterității le încredințază.

Un pătrar de secol, orologiul sună
Laurul nemuririi fruntei-l încunună
Monumentul pietrei istă-l înalță
Dar mai'nalt în inimile s'a ridicat!...

Dr. C. Papuc.

Persia și tripla antantă.

În războiul antentei cu Turcia i-se rezervă și Persiei un rol nu tocmai neînsemnat. Aceasta, mai ales, pentru că războiul ruso-turc se dă la granița Persiei. Pentru ca să înduplece Persia, să între și ea în horă binefăcătoare pe partea Rusiei, ori chiar și numai ca să-și păstreze strict neutralitatea, puterile din antantă i-au promis orașele *»Kerbat* și *»Nedschosf* din Arabia turcească. Persia n'a răspuns încă.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Eri și azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Luptele din sudul monarhiei: evacuarea Belgradului.

Budapesta 15 Dec. n. „Budapesti Tudositó” anunță: Situația strategică creiată de retragerea necesită de împrejurări a aripei noastre drepte, ne a făcut să credem de consult, ca să predăm de-oamdată Belgradul. Am evacuat orașul fără nici o luptă. Trupele noastre au suferit — ce e drept — în urma luptelor și a oboselilor îndurate, dar ele sunt pătrunse de cel mai bun spirit.

Luptele din nordul monarhiei.

Budapesta 15 Dec. n. Ofensiva armatelor noastre din Galizia de vest a silit pe dușman să se retragă și a făcut să se clatine frontul rusesc din Polonia de sud. Trupele noastre cari urmăreau neobosit pe Ruși în Galizia de vest, au ajuns eri până la linia Iaslo-Raibrod.

În decursul urmăririi precum și în lupta din urmă am capturat — după raporturile de până acum — 31.000 de Ruși. Azi a sosit știrea, că dușmanul face mișcări de retragere pe întreaga linia Raibrod-Miepolonice-Wolbrom-Noworadomsk-Pietrkow. Am luat dispoziții corăspunzătoare în contra invaziei dușmanului în Carpații păduroși, pe valea râului Latorca.

General Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele anglo-franco- ruso-germane.

Berlin 15 Dec. n. Din marele cartier general german se comunică oficial: Francezii ne-a atacat eri pe mai multe locuri, dar fără succes. Atacurile îndreptate asupra pozițiilor noastre din sudul Yperului le-am zădărnicit, în timp ce am cauzat dușmanului mari pierderi.

Am respins știrea dușmanului, pe care acesta o făcuse în contra noastră de pe teritoriul dinspre sud-vest dela Zuispees. Deasemenea am respins și atacul îndreptat de dușman în contra noastră spre nord dela Verdun și spre nordost dela Arnes cauzându-i dușmanului pierderi grele.

În ținutul Aillypremont și spre sud dela Saint Michel, Francezii, ne-au atacat de patru ori, aceste atacuri însă au fost zădărnice.

Tot atât de puțin a succes noua eșire îndreptată de către Francezi în contra noastră din direcția Flyrey.

În Voghezi luptele continuă încă. Cu ocazia reocupării satului Steinboch, spre vest dela Sennheim, am prins 300 de soldați francezi.

În Prusia ostică nu e nimic nou. Coloana germană, care a înaintat dela Soldau, peste Mlava, în direcția Wechanovului și-a recucerit pozițiile de mai înainte luptând cu o putere dușmană covârșitoare.

În Polonia rusească nu e nimic de semnalat.

Vremuirea nefavorabilă influențează dispozițiile noastre.

Războiul cu Turcii.

Budapesta 15 Dec. n. În hotarul Vanului continuă încă ciocnirile între noi și trupele rusești, în timp ce noi suntem în continuă înaintare. Detașamente de cavalerie rusă a atacat cavaleria noastră la Sarei, în hotarul persian; contra-atacul nostru însă a succes; am respins pe Ruși și i-am împrăștiat.

Mahomedanii din Albania proclamă războiul sfânt. Se telegrafiază din Scutari, că mai multe triburi de mahomedani din nordul Albaniei, au proclamat războiul sfânt în contra Serbilor și Muntenegruului.

Un incident italo-turc.

Declarațiile ministrului Sonino în camera italiană.

Faptul, că zilele trecute a fost arestat la ordinul autorităților turcești din Hodeida (Turcia asiatică) consulul Angliei, care se refugiase în casa consulului italian din Hodeida, a dat prilej la un schimb de note între guvernul Italiei și Poartă, despre care, se crede, că va avea de urmărire aplanarea acestui incident regretabil.

Acest incident a fost adus pe tapet în ședința de Sâmbătă a camerei italiene.

Ministrul de externe Sonino răspunzând întrebărilor privitoare la acest incident a expus cele petrecute, adăugând că consulul englez a fost prins la consulatul Italiei, unde se refugiase, și a fost în aceeași noapte trimis în interiorul Arabiei, împreună cu consulul Francez.

Consulul Italiei Cecchi — a zis d-l Sonino — a protestat pe lângă valul din Iemen, dar a trebuit să stea la consulat supravegheat de un pichet armat și în neputință de a comunica cu cinevr. De îndată ce s'a aflat această știre la 29 Noembrie n. d. Sonino a telegrafiat să se trimită de la Massaua la Hodeida vasul «Giuliana» și a telegrafiat îndată la Constantinopol cerând liberarea consulului englez și o reparațiune publică. În așteptare, s'a dat ordin vasului «Marco Polo» să se întoarcă oprindu-se la Massaua, spre a îndeplini trebuințele eventuale.

Vasul «Giuliana» a sosit la Hodeida la 3 Dec. Consulul italian s'a imbarcat pe el. I s'a telegrafiat să trimită toate știrile posibile, așa că raportul său a sosit la 9 Dec. După aceasta, adăugă d. Sonino, am telegrafiat îndată la Constantinopol, referind amănuntele știrii și stărind pentru o reparațiune exemplară.

Guvernul otoman ne-a răspuns la 11 Dec. că comunicațiunile între Constantinopol și Hodeida erau întrerupte și nu se pot avea știri decât cu greutate. Cu toate acestea va căuta să obțină informații mai depline în urma cărora a lua măsurile.

Am crezut oportun să telegrafiez din nou eri (Vineri) și azi ambasadorului nostru la Constantinopol, repetând ordinile categorice de a cere reparațiune imediată. Nu mai adăog alte cuvinte spre a nu învenina acest incident dureros, neavând nici un motiv de a crede că guvernul otoman va voi să se solidarizeze cu abuzurile și violențele comise de autoritățile locale și că nu ne va da față de această clară și învederată violare a drepturilor capitale o reparațiune multumitoare. (Vii aprobări.)

După o scurtă discuție în jurul lămuririlor date de ministrul Sonino, cari au fost luate la cunoștință cu aprobare, camera italiană s'a ajurnat între strigăte unanime de „Trăiască Italia” până la 18 Februarie.

Deschiderea parlamentului turcesc. Agenția Tel. Ung. anunță din Constantinopol (cu aprobarea biroului de presă al prim ministrului):

Parlamentul turc a fost deschis printr'un mesaj, care accentuiază necesitatea războiului în urma politice destructive, pe care puterile din antantă o duc față de islamism. De aceea — spune mai departe mesajul Sultanului — datorința de a prinde arma în contra antentei ia caracterul unei îndatoriri religioase, pe care trebuie să și-o impună fiecare musulman. În consecință Sultanul a și dat fetvala, prin care se declară războiul sfânt al mohamedanilor. Curajul și vitejia turcescă vor fi scrise la loc de frunte — continuă cu încredere Sultanul — în istoria faptelor eroice ale actualului războiu mondial. Împăratul turcesc e convins, că puterile combatante ale Turciei precum și ceilalți musulmani din Asia și Africa vor secera victorii strălucite, întocmai ca și aliații lor.

S'a făcut apoi un espozeu asupra relațiilor Turciei cu statele neutrale accentuându-se, că aceste relații sunt în general bune și mai ales foarte bune sunt relațiile dintre Turcia și Bulgaria.

Nou împrumut de război în Italia. Ziarul «Messaggero» află că noul credit de război în Italia se ridică la aproape un miliard lire it. și va fi emis în ianuarie viitor.

Amănuntele

unui martor ocular despre moartea eroică a profesorului Dr. Alexandru Bogdan.

D-l Gheorghe Cornea, absolvent al gimnaziului nostru din Brașov, medicinist în serviciul unui spital militar în Viena serie d-lui director gimnazial Virgil Onițiu o scrisoare, — pe care, fiind de natură de-a interesa cercurile cele mai largi românești, — o reproducem în tot cuprinsul ei:

Mult Onorate D-le Director!

Relators de pe câmpul de onoare din Galizia mă aflu în spital în Viena. În calitate de medicinist asistez unui medic din spital și iau parte la ambulanțe. Printre pacienți se află și câțiva români, cu cari stau în contact provăzându-i cu sfaturile de lipsă.

La timpul său cu toată durerea am aflat despre moartea de erou a mult iubitului meu profesor Dr. A. Bogdan. De două zile a sosit aci un soldat român, care îmi povestea între altele că a fost la o companie cu Dr. Bogdan. Cu lacrimile în ochi îmi spuse, că bravul nostru Bogdan le da sfaturi cu drag, fiind singurul ofițer român la companie.

Tocmai le explicase în ziua premergătoare, că șrapnele și granatele arareori cad în șanțuri, deoarece dușmanul nu poate ținti așa de punctuos. În ziua următoare era în slujbă. Se afla în așa zisul «Dekung», făcut după toată regula, când un grăsat căzu tocmai în șanțul lui de apărare.

Era spre însărat. Bietul a fost aruncat la câțiva metri din șanț, iar în jurul lui pământul se făcu alb de hârtii. Erau de bună samă notițe prețioase, cari au pierit acolo, nefiind ni-meni, care să le știe aprecia.

A urmat o mare jale în rândurile Românilor. «S'a dus și bietul Bogdan și cu cuvintele »Dzeu să'l ierte«, oamenii se relințaseră întristați la posturile lor. Omul meu, cu numele Niculae Ticu din Szászhermány, s'a apropiat de locul unde zăcea prof. Bogdan, și la lumina slabă a unei văsu față palidă și zimbitoare a scumpului defunct Bogdan în stua următoare a fost înmormântat cu cinstea cuvenită.

Despre dânsul ca fost elev am vorbit mult. Amintirea lui va rămâne neștearsă în inimile noastre. Prin mandat postal am expediat azi pe adresa On. direcțiunii 6 cor. colorate dela încă doi vo'untari români de aci, pentru masa studenților.

Rugăciunea obișnuită la masă va pătrunde până la tronul celui de sus, iar sufletul lui nobil va fi la locul celor drepti.

Vă rog primiți expresiunea distinselor stime ce V-o păstrez.

Viena în 12 Dec. 1914.

Cornea
medicinist.

Chestia exportului din Italia pentru țările beligerante.

Zărul italian «Sera» e informat, că în urma știrilor răspândite asupra unei posibile contrabande între Italia și Germania prin Elveția, un schimb de convorbiri amicale a avut loc între guvernul din Roma și guvernul din Bordeaux. Din ele au reușit în chip neîndios corectitudinea și lealitatea guvernului italian. După cercurile politice franceze, contrabanda s'a efectuat prin Elveția, adică printr'o țară neutră. Ori, după litera și spiritul tuturor convențiilor internaționale, comerțul între țările neutrale e absolut liber. Cum că parte din mărfurile cari sunt trimise în Elveția, le treceventual în Germania, e o chestie care nu privește pe Italia până ce ea va rămâne neutră.

Mai este de observat, că până ce nu se va schimba situația de față, guvernul italian nu poate să oprească exportul acelor articole, cari nu sunt cuprinse în decretul de prohibire și nu alcătuiesc contrabandă de război. Aceste articole Italia le exportează nu numai în Imperiile occidentale, dar și în toate celelalte țări beligerante și nebeligerante.

Pentru soldații răniți din Brașov

au intrat la Reun. femeilor rom. din Brașov din comuna Marcos (Treiscaune) prin fiica parochului Georgiu Dogariu, Dna Victoria Badiu văd. de învățator următoarele obiecte:

Presbitera Maria George Dogariu o cămașă, o pereche de pantaloni și două ștergare.

Învățătoarea Ana George Purdu 8 coți de pânză și două ștergare.

Victoria Badiu un cearșaf și un ștergariu.

Maria G. Marin 4 coți de pânză. Tațiana Comșa, un ștergariu. Susana Comșa văduvă un ștergariu. Văd. Susana Călitu 2 1/2 coți de pânză. Maria Ignat Șerban, 2 coți de pânză. Iustina George Onea 2 1/2 coți de pânză. Rachira Tărăși 3 coți de pânză. Victoria Pătrânjei 2 1/2 coți de pânză. Susana Roșca 3 coți de pânză. Doinica Vrăncean 2 coți de pânză. Maria Pătrânjei 4 coți de pânză. Frusina Negrea 2 1/2 coți de pânză. Maria Ștefan Neagu 2 coți de pânză. Susana Pătrânjei o pereche pantaloni. Victoria Nachită 6 coți de pânză. Maria Ioana Onea 3 coți de pânză și un ștergariu. Doinica Onea 2 coți de pânză.

Revelca George Călitu 2 1/2 coți de pânză. Ana George Nedelea 2 coți de pânză. Ana Călitu 3 coți de pânză. Maria Comșa 2 1/2 coți de pânză. Maria Roșca un ștergar frumos. Maria Pavel Comșa 3 coți de pânză. Tațiana Comșa un ștergariu. Maria Vrăncean un ștergariu. Paraschiva Adam 3 coți de pânză. Susana Ioan Șerban, 2 coți de pânză. Revelca Toma Comșa 4 coți de pânză. Elena Neagu o cămașă. Ana Xenofon Comșa o cămașă și o pereche pantaloni. Paraschiva Nazarian Comșa o cămașă. Paraschiva Irodion Comșa o pereche pantaloni. N. N. un cot de pânză.

Constatăm cu călduroasă mulțămită primirea presunmitelor obiecte. Pânza va fi prelucrată în rufărie în Internatul orfanilor și pe urmă predată la locul destinației.

Brașov 14/XI 1914.

Maria B. Basulescu.
presid.

Dela frații din Bucovina.

Din Bucovina ne vin știri deosebit de neliniștitoare despre regimul rusesc înronat în partea de nord a Bucovinei. În mod oficial ni se comunică din Viena că cete de soldați ruși se dedau la jafuri în interiorul orașului. Monumentala sinagogă a fost transformată în cazarmă pentru infanterie, iar după amenințările făcute, în curând va fi transformată în grajd. Arestarea notabililor evrei continuă.

Din același sursă oficială, ni se mai comunică, că Rușii amenință cu schimbarea constituției bisericel ortodoxe. Se spune, că Mitropolitul Bucovinei Dr. Vladimir de Repta, care este plecat, să fie înlocuit cu un nou mitropolit rus.

Cu privire la manifestația patriotică a țărănilor bucovinieni din marea adunare dela Suceava ni se comunică din loc competent următoarele:

Știrea publicată de unele ziare, că aceasta adunare patriotică ar fi fost pusă la cale nu corăspunde adevărului. Conducătorii adunării, țărani fruntași bucovinieni Gheorghe Ronches, Ștefan Forfotă și Gheorghe Hutu vin se de clar în public, că «singuri din propria inițiativă, au aranjat manifestația patriotică dela Suceava. În consecință ei protestează în contra înșurării, că țărani ar fi fost aduși la adunare cu gendarmii din ordinul guvernului sau că cutare deputat i-ar fi îndemnat să meargă la adunare. »Nu credem să existe român adevărat — se încheie declarația amintităilor țărani fruntași — care să nu împărtășească convingerea noastră, că numai de un dușman avem să ne temem, și acesta este muscalul, care a căutat și caută să ne zdrobească.

Desmintirea unei rayoite. Din București ni se comunică: Știrile publicate de unele ziare de aici despre o pretinsă răscoală a Moților din munții apusei, sunt desmintite oficial de ambasada austro-ungară. Aceste știri ca și altele de solul acestora sunt născociri răuvoitoare având de scop să inducă în eroare și să ațâțe opinia publică din România.

Agricultura României.

Serviciul statistice generale din Ministerul agriculturii și domeniilor au stabilit următoarele cifre definitive asupra întinderii culturilor și recoltele din 1914.

Orău. — Întinderea semănată cu grâu de maril agricultori (exploatațiunile dela 10 hectare în sus) a fost de 227.529 hectare, iar de micil agricultori este de 1.184.138 hectare.

Producțiunea a fost de 8.578.695 hectolitri pentru maril agricultori și de 9.783.918 hectolitri pentru micil agricultori.

Mijlocia ultimilor celor cinci ani (1909—1913) a fost de 947.460 hectare cu 16.603.030 hectolitri pentru maril agricultori și de 904.530 hectare cu 13.942.524 hectolitri pentru micil agricultori.

Totalul culturii grăului cultivat în 1914 a fost de 2.111.730 hectare cu 17.362.613 hectolitri în capacitate și 12.743.607 chintale metrice în greutate.

Mijlocia totalului grăului cultivat pe ultimii cinci ani, a fost de 1.851.990 hectare cu 30.545.554 hectolitri.

Secara. — Totalul culturii săcărei a fost de 84.073 hectare cu 690.198 hectolitri.

Mijlocia pe ultimii cinci ani a fost 128.010 hectare cu 1.689.290 hectolitri.

Orz și orzoaică. — Totalul culturii orșului a fost de 568.412 hectare cu 8.987.873 hectolitri în capacitate și 5.368.280 chintale metrice în greutate.

Mijlocia pe ultimii cinci ani a fost de 523.641 hectare cu 8.746.839 hectolitri în capacitate și 5.640.528 chintale metrice în greutate.

Ovds. — Întinderea totală cultivată în 1914 a fost de 427.506 hectare, iar producțiunea a fost în capacitate de 8.815.075 hectolitri și în greutate de 3.673.984 chintale metrice.

Mijlocia ultimilor cinci ani (1909—1913) a fost de 447.323 hectare, 9.707.956 hectolitri și 4.216.174 chintale metrice.

Rapița. — Totalul culturii rapiței a fost de 72.965 hectare cu 584.451 hectolitri.

Mijlocia pe ultimii cinci ani a fost de 74.801 hectare cu 776.653 hectolitri.

Inul. — Totalul culturii inului a fost de 8.357 hectare cu 58.297 hectolitri.

Mijlocia pe ultimii cinci ani este de 21.152 hectare cu 177.094 hectolitri.

Regele Greciei despre tratatul dela București. Din Atena se anunță: Fildor ministrul României a prezentat Lui Regelui noile sale scrisori de acreditare. Cu această ocaziune Regele Greciei a zis între altele:

Tratatul din București, care încunună colaborarea dintre Grecia și România în interesul superior al ordinii și stabilității raporturilor balcanice, a cimentat definitiv între cele două națiuni o amicitie bazată pe interese concordate, iar grija de fericirea lor actuală și viitoare le impune să o continue cu îngrijire.

ȘTIRI.

— 2 Decembrie n. 1914.

Chestia armistițiului de Crăciun. Din Roma se anunță:

Ziarul «Osservatore Romano», organul Vaticanului, ne încredințează că Papa Benedict al XV-lea s'a adresat confidențial guvernelor diferitelor țări beligerante pentru a cunoaște în ce chip ar primi propunerea unei încetări a ostilităților pe timpul sărbătorilor de Crăciun. Toate Puterile au declarat că apreciază în cel mai înalt grad această inițiativă și cele mai multe dintre ele au dat aderența lor.

Totuși unele guverne n'au crezut de cuviință a primi în practică acest îndemn creștinesc. Învoiala nefiind astfel unanimă, propunerea Sfântului Scaun se poate privi ca neîndeplinită.

Darurile de Crăciun pentru orfanii războiului. Din Roma se anunță: Guvernul italian a dispus ca transportul darurilor de Crăciun trimise din America de nord copilor soldaților germani și austro-ungari căzuți în război să se

facă pe căile ferate italiene până la granița elvețiană și austriacă, de vreme ce toate porturile Germaniei și Austro-Ungariei sunt blocate.

Transportul se va face gratuit și cu mare luptă.

Consortiul hamailor din Geneva va efectua gratuit transportarea lor. Darurile pentru orfanii din Muntenegru vor fi transportate pe un alt vapor, care le va aduce la Antivari.

Vaporul »Janson« va pleca la Salonice cu darurile destinate copiilor din Serbia.

Aniversarea luării Plevnei în Bulgaria. Din Sofia se anunță: Aniversarea luării Plevnei a fost celebrată, Sâmbătă, cu solemnitate printr'un reșediment pentru soldații ruși și români, căzuți în fața cetății turcești. La această ceremonie, care s'a ținut în fața mausoleului, au asistat toți ofițerii din garnizoană, autoritățile civile, primarul, numeroși cetățeni și tinerimea școlară. Reședintele a fost urmat de o revistă a trupelor, apoi municipalitatea orașului a dat un banchet public. Consiliul municipal a adresat o depeșă împăratului Rusiei și primului ministru al Rusiei. După amiază și seara au fost serbări populare.

Cunună eternă. Ni se scrie: Ca un prinos de adâncă recunoștință pe mormântul repozatei în Domnul — cândva *Elisabeta Dr. P. Popp nasc. Russu*, iosta președintă a reu. femellor rom. gr-cat. din Făgăraș și jur — drept cunună eternă au binevoit a contribui: Familia Seni din Năsăud 20 cor. Anghela Pletoș asemenea din Năsăud 20 cor. Lucreția Dr. Micu președ. reu. 10 cor. vâd. Maria Cernaș vice-președ. reu. 5 cor. Elena Belle 5 cor. Rev. Iacob Popa vicar foraneu 3 cor. Veturia Dr. Pandrea casiera reu. 3 cor. Maria Dr. Șerban 3 cor. Ana Dr. Motoc 2 cor. Paulina Mețianu 2 cor. Ioan Hobian 2 cor. Leopoldina Neugeboren 2 cor. Nicolae Popp capelan 2 cor. Elena Decel 1 cor. Maria Eugen Popp 1 cor. Fevronia Stroia 1 cor. Rozalia G. Popp 1 cor. Maria Langa 1 cor. Otilia Debău 1 cor. și D-șoara Lucreția Manșor 1 coroană.

Tot la acest loc țin să amintesc că D-șoara Elena P. Popp intru amintirea repozatei sale mame sus amintite a contribuit 20 cor. și anume 10 cor. pentru copiii săraci dela școala gr-cat. locală ca dar de Crăciun; iar 10 cor. ca dar de Crăciun pentru soldații răniți. Tuturor acestor marimmoși contribuitori, în numele reuniunii le exprim profundă mulțumită.

Făgăraș în Decembrie 1914.
Lucreția Dr. Micu președ. reu.

Pentru masa studenților români a contribuit dl Șavu Luca director școlar în Satuung suma de 2 cor. Dl avocat Nicolae Garoiu a contribuit intru pomenirea părinților săi Ioan și Nedelea și a soției sale Maria suma de 30 coroane.

Primească marimmoșii donatori sincerile noastre mulțămite. — Direcțiunea școalelor gr.-or. rom. din Brașov.

Știri mărunte. Albanezii par a se fi alinaț pentru câva timp. Hărjoelle interne au încetat. Aceasta însă va ținea puțină vreme. Căci numai pe două luni s'a încheiat un »armistițiu« între albanezii, mohamedani și catolici.

— Fiul cel mai mare al fostului cancelar al Germaniei prințul Buelow, a fost rănit pe când făcea serviciu de ecleraj și a fost făcut prizonier de către Ruși.

— Se zice, că ministrul de războiu al Franței ar fi pregătit un proiect de

lege, conform căruia fiecare Francez dela 19-52, de ani care poate purta arme să fie îndatorat a face serviciu de campanie.

— Conform declarației autorităților postale române s'a reluat serviciul de scrisori și mandate cu Serbia pe seama prizonierilor austro-ungari.

— Se anunță din București, că la Petrograd au fost arestați pe lângă membrii socialiști ai Dumei toți deputații radicali din parlamentul rus.

— Încă din zilele trecute a început să apară în Constantinopol ziarul »Caucasul«. Acesta e primul ziar scris în limba cercheză.

Un dar al d-lui profesor Socaciu. D-l prof. Ioan Socaciu ne-a făcut un frumos dar trimițându-ne *câte 10 exemplare* din trei broșuri de economie națională publicate de d-sa succesiv în ultimii trei ani, cu destinația ca jumătate din prețul vânzării să intre la fondul ziaristilor și jumătate în favorul răniților.

Broșurile poartă următorul titlu: 1. »Forme Tipice de organizație economică-socială« prețul 1 cor.; 2. »Analiza specială a celor trei elemente constitutive în filiața economiei«, prețul 1 cor. 40 fileri și 3. »Organizația producției și ramurile principale de producție și agonisire« prețul 1 cor. 80 fileri.

Mulțumind d-lui profesor Socaciu pentru marimmoșul dar, aducem la cunoștința onoratului public, că aceste exemplare se află de vânzare la redacțiunea ziarului nostru pentru scopul indicat de d-l donator.

Apollo-Blo. Program pentru Joi și Vineri: Vederi din Japonia, »Cunoștința« (Umor) »Mirele în năcaș« comedie în 4 acte. »Afișarea în companie« (Umor). »Clovnul și acrobatul« (dramă emoționată).

Proprietar:
Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Lacea.

Fondată 1893.
Fabrici de postav, stofe de modă și tricotaș.

Wilhelm Scherg & Cie.

produc din lână curată, de calitate prima clasă,
Stofe de modă pentru bărbați de tot felu și pentru ori ce scop. Stofe pentru costume de dame de o culoare și cu desen. Stofe de uniforme pentru ofițeri și amplateoi. Loden impreg-uabil pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru călătorie. Coperte de pat, Cergă pentru trăsuri; pentru cai, Covoare și caștorjachete.

Esclusiv numai fabricate din fabricile noastre în Brașov Dârste și Timișul de jos.

De multeori premiate cu cele mai mari prețuri.

Magazinul de vânzare: Brașov
Piața Franz Josef. 17-25

In
Laboratorul medical
Dr. Eduard Goldberger
Specialist pentru boale de **pele și genitate**,
se practică cercetări medicale-chemeice, microscopice, bacteriologice și reacțiuni de sânge orig.
— **Wasserman.** —
BRAȘOV, Strada Porții 24.
Ore de consultație dela 10-12 a. m.
2-4 ore. m. p. 14-50

Viță americană altoită
precum și
Port-Altoi
și
Butași-Americani
furnizează renumita firmă:

Gaspari Friderich,
Mediaș, (com. Nagyküllö.)
Selecțiunea garantată.
Cereți catalogul!

THEXTRA
cel mai fin extract de ceai fluid
Bun și ieftin.
Indispensabil pentru spor și economi.
Se capătă la I. L. A. Heshaimer Victor Schreiber, Brüder Fleischer Julius Teutsch, drogerie, Alfred Kamner, Karl Irk' succesorii, Heinrich Petersberger, N. Grădinar, Coleșa & Pană, Seewaldt succ. E. Mönich Fritz Wallisch etc.
24-25

Ionel Ciucășel
croitor de haine bărbătești
Brașov,
Târgul Florilor 18.
15-50

Anunțuri
primește Administrațiunea
Gazetei Transilvaniei
cu prețurile cele mai
MODERATE.

Cețiți și
răspândiți
„Gazeta Transilvaniei”

BEREA „DREIEICHEN-BIER”
Se capătă iarăși berea noastră plăcută de culoare deschisă și închisă bine conservată la
Depositul Berei de Pilsner
Strada învățătorilor 12.
Berăria „Dreieichen”, Sibiu.

Cel mai bun isvor de cumpărat:
CIAI ȘI RUM,
PREȚITURI DE CIAI,
MIERE DIN FLORI,
VIN DE MALAGA,
COGNAC, LICHERURI.
Jul. Teutsch Magazin de drogerie.
Fondat în anul 1890.
Telefon Nr. 196.

COVOARE
LINOLEUM
PERDELE
TELLMANN & SPEIL
Târgul Grâului nr. 8.
Ingrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători experți
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Corona sunt executate de firma de sus.

VICTOR PURI
Brașov, Strada Costița de jos Nr. 2.
Magazin cu Articole pentru Menaj Cristalerie și Porțelanuri Apararate și sticle
REX și ULTREFORM
cu prețuri de fabrică
Atelier Special de Rame pentru încadrat tablouri.
11-50

EMNE de fag pentru ars prima calitate
blane și tăiate, cu vagonu,
duse acasă ieftine se capătă la **Sziklász József**
Strada Neagră Nr. 51.
Telefon 508. X X X
Se poate comanda cu prețuri originale la
Kovács A. Trafica mare, Șirul florilor Nr. 13.
Fülöp J. Magazin cu delicetose Str. Vămei Nr. 31.
Benkó J. Lubrerie Strada Porții Nr. 52.
Gani I. Scheiu, Băile de abur Nr. 35.

TAILOR FOR GENTLEMEN

M. NEUMANN

CENTRALA:

FURNIZORUL CURȚEI ȘI CAMEREI IMPERIALE REGALE:

WIENA

SUCURSALE:

BRASOV

BUDAPESTA

Mare Depozit de Haine pentru Bărbați, Băeți și Fetite

** Toate în calitățile cele mai bune și croială elegantă, prețuri originale, fixe ** | | Cereți catalogul nostru ilustrat. **

Vă rugăm să priviți vitrinele

LANG, ROSENTHAL & PAHLMERT

Târgul boilor Nr. 1. BRĂȘOV, Strada porții Nr. 4. (48-50)

Magazinul

Berbecar & Czink

BRĂȘOV, Str. Vămii Nr. 7, Telefon 470.

Manufactură, Pânzării, Mode și Noutăți, confecțiuni pentru Dame.

Cel mai bine asortat în Lingerie pentru Bărbați și dame.— Prețuri fixe. — Mai ieftin ca ori unde. Casa de încredere.

Lemne de fag prima
pentru ars

din pădurea proprie, cu
vagonu sau cu stinjinul
duse acasă, sunt de vân-
zare la

Bajko Barabás

Brașov Strada gării Nr. 4b

Depourile „Albina“.

Expert, de croitorie încredințat de Minister

Tellmann Béla

Salon de modă în BRĂȘOV

Pregătește în atelierul propriu Haine de Domni din stoffe mode ne indigene.

cu lucrători de primul rang Confectionale de mantale englezești pentru dame și costumuri.

47-50 Pentru studenți și orășeni prețuri moderate. Comande din provincie se execută, fără a lua măsură cu garanție.

Sanatoriul din Sibiiu--Nagyszeben

așezat în parcul orășenesc („Stadtpark“)

primește în grijă și tratament medical următoarele morhuri: morb de inimă, rinichi, stomac, zahăr, podagra (artrită), arteriosclerosă, emphisemă, astmă, bronchita catarală cronică, pleurită (și exudativă), morhuri de articulații și oasă, scrofulosă (și deschisă), morhuri (și rană) de piele și sânge; boale de nervi, tabes, afecțiuni a măduvei, spinării și paralizieri; morhuri femeiești, anemiă, slăbire generală și reconvașcența. — — — Prospecte și amănunte prin

Dirrecțiune sanatorului în Sibiiu--Nagyszeben.

Dinți

și dantură completă
fără pod. tragere de
dinți, plombare, co-
roane de aur și po-
— duri de aur. —

Gerő Arthur
Technic de dinți diplom.
Str. Vămei Nr. 31.

Cetiți --- Gazeta Transilvaniei.
Răspândiți

Atelierul nostru tipografic

precum și

Redacția și Administrația ziarului „Gazeta Transilvaniei“

s-au mutat în casele proprii din

Strada Prundului Nr. 15

(vis-a-vis de băile
românești).

Rugăm deci onoratul public românesc precum și vechea noastră clientelă să ne onoreze și în noul nostru local cu comanda-
lor, cari vor fi executate prompt și la timp

Comenzile se pot face și prin telefon, rugând în acest scop pe onorații noștri clienți să ne cheme la telefon.

Telefonul redacției și al tipografiei poartă numărul 226.

Onorațiilor noștri cetitori le aducem la cunoștință, că ziarul nostru se află de vânzare în fiecare seară la orele 5 $\frac{1}{2}$ la administrația ziarului nostru apoi la firmele din cetate: SERVATIUS (Târgul cailor), zarafia POP, firma EREMIAS-nepoții (Strada Hirscher) și la firma ROSENBERG din fostul local al „Gazetei Transilvaniei“, la tutungeria din colțul Bulevardul Rudolf --- promenada de jos.

In Sibiiu: la tutungeriile Hermine Frank (Str. Cisanădiei), L. v. Nemeth și Berta Stürmer.

In Blaj: la Librăria diecezană.

In Făgăraș: la librăriile Preda și D. Thierfeld.

In Turda: la librăria românească.

In Mediaș: firma G. A. Reissenberger.

In Abrud: la colportarul A. Taigher.

In Caransebeș: firma Petru Lepa.

In Borgopund: firma Iacob Chencinschi.

In Cluj: tutungeria Lehota, Bar. Veselényiut.

Cu stîmă:

Societatea în comandă **Tipografia A. Muresianu - Branisce & Comp.**